

Αισχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
μνήμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλα·
ἄλκην δ' εὐδόκιμον Μαραθῶνιον ἄλσος ἄν εἴποι
καί βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπισταμένους.

Το ἐπίγραμμα σημαίνει: «Αὐτό το μνήμα σκεπάζει τον Αἰσχύλο, το γιο τον Εὐφορίωνα, Ἀθηναῖο που πέθανε στη σιτοφόρα Γέλα' για την εὐδόκιμη ἀνδρεία του μπορεί να μιλήσει το ἄλσος του Μαραθῶνα και ο Πέρσης με την πυκνή χαιτή, που τη γνώρισε καλά». Το ἐπίγραμμα, ἀντὶ ἀποτελεῖ και το ἐπίκεντρο του ποιήματος τον Καβάφη.

Ο ἠθοποιός που ἔφεραν για να τους διασκεδάσει
ἀπήγγειλε και μερικά ἐπιγράμματα ἐκλεκτά.

Η αἶθουσα ἀνοίγε στον κήπο ἐπάνω·
κι εἶχε μιαν ἐλαφρά ευωδιά ἀνθέων
5 που ἐνόνονταν με τα μυρωδικά
των πέντε ἀρωματισμένων Σιδωνίων νέων.

Διαβάσθηκαν Μελέαγρος, και Κριναγόρας, και Ριανός.

Μα σαν ἀπήγγειλεν ο ἠθοποιός,
«Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει»

10 (τονίζοντας ἴσως υπέρ το δέον
το «ἄλκην δ' εὐδόκιμον», το «Μαραθῶνιον ἄλσος»),
πετάχθηκεν ευθύς ἓνα παιδί ζωηρό,
φανατικό για γράμματα, και φώναζε·

«Α δεν μ' ἀρέσει το τετράστιχον αὐτό.

15 Ἐκφράσεις τοιούτου εἶδους μοιάζουν κάπως σαν λιποψυχίες:
Δώσε - κηρύττω - στο ἔργον σου ὅλην την δύναμη σου
ὅλην την μέριμνα, και πάλι το ἔργον σου θυμήσου
μες στην δοκιμασίαν, ἢ ὅταν ἡ ὥρα σου πια γέρνει.
Ἔτσι ἀπό σένα περιμένω κι ἀπαιτώ.

20 Κι ὄχι ἀπ' τον νου σου ολότελα να βγάλεις
της Τραγωδίας τον Λόγο τον λαμπρό -
τι Ἀγαμέμνονα, τι Προμηθεά θαυμαστό,
τι Ορέστου, τι Κασσάνδρας παρουσίες,
τι Ἐπτά ἐπὶ Θήβας - και για μνήμη σου να βάλεις

25 μ ὀ ν ο που μες στῶν στρατιωτῶν τες τάξεις, τον σωρό
πολέμησες και συ τον Δάτι και τον Ἀρταφέρνη.

ΘΕΜΑΤΑ

Α. Σε ποια κατηγορία ποιημάτων του Καβάφη ἀνήκει το συγκεκριμένο ποίημα και ποιο το κεντρικό πρόβλημα που θέτει;

Β.α) Με αναφορές σε συγκεκριμένα χωρία του ποιήματος να επισημάνετε κύρια γνωρίσματα της ποίησης του Καβάφη, όπως η θεατρικότητα, ο λιτός και πεζολογικός στίχος, η χρήση των προσώπων ως συμβόλων και η ποίηση ως κριτική διάθεση.

copyright © 2005- 2006

Μονάδες 20

β) Να εντοπίσετε τον χρόνο, τον τόπο και τα πρόσωπα του ποιήματος και να επισημάνετε τυχόν βιοματικά στοιχεία του ποιητή στις συγκεκριμένες επιλογές ως προς τον χρόνο και τον τόπο.

Μονάδες 20

Γ. α) Ο ποιητής παίρνει κατά τη γνώμη σας θέση στο ζήτημα που πραγματεύεται; Αν ναι, μπορείτε να βρείτε στο ποίημα στοιχεία που να ενισχύουν τη συγκεκριμένη άποψη;

Μονάδες 10

β) Ποια στάση ζωής εκφράζει ο Αισχύλος με το επίγραμμά του και ποια ο Σιδώνιος νέος με τα λόγια του; Η απάντησή σας να στηριχτεί εκτός των άλλων και α) στην εποχή που ζει ο καθένας β) στον τρόπο που ζουν.

Μονάδες 15

Δ. Αφού διαβάσετε το ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη *Νέοι της Σιδώνας 1970* να αναζητήσετε τις ομοιότητες και τις διαφορές με το ποίημα του Κ. Καβάφη.

Μονάδες 20

Μανόλης Αναγνωστάκης
Νέοι της Σιδώνας, 1970

Κανονικά δε πρέπει να 'χουμε παράπονο
Καλή κι εγκάρδια η συντροφιά σας, όλο νιάτα,
Κορίτσια δροσερά- αρτιμελή αγόρια
Γεμάτα πάθος κι έρωτα για τη ζωή και για τη δράση.
Καλά, με νόημα και ζουμί και τα τραγούδια σας
Τόσο, μα τόσο ανθρώπινα, συγκινημένα.
Για τα παιδάκια που πεθαίνουν σ' άλληνη ήπειρο
Για ήρωες που σκοτωθήκαν σ' άλλα χρόνια
Για επαναστάτες Μαύρους, Πράσινους, Κιτρινωπούς,
Για τον καημό του εν γένει πάσχοντος ανθρώπου.
Ιδιαιτέρως σας τιμά τούτη η συμμετοχή
Στην προβληματική και στους αγώνες του καιρού μας
Δίνετε ένα άμεσο παρόν και δραστικό-κατόπιν τούτου
Νομίζω δικαιούσθε με το παραπάνω
Δυο-δυο, τρεις-τρεις, να παίξετε, να ερωτευθείτε,
Και να ξεσκάσετε, αδελφέ, μετά από τόση κούραση.

Μας γέρασαν προώρως Γιώργο, το κατάλαβες;